

Nr. 8947 din 16 septembrie 2014

CATRE
INSPECTORATELE SCOLARE DIN SECTOARELE 1- 6

ÎN ATENȚIA:

INSPECTORILOR PENTRU IMPLEMENTAREA DESCENTRALIZĂRII INSTITUZIONALE

DIRECTORILOR UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT
CATEDRELOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

SCRISOARE METODICĂ*

LA ARIA CURRICULARĂ EDUCAȚIE FIZICĂ SPORT SI SANATATE

I. Rolul educației fizice și sportului în învățământul preuniversitar

Educația fizică și sportul sunt componente ale educației globale, prin conținutul lor, influențând sănătatea, creșterea și dezvoltarea corpului, dezvoltând motricitatea, procesele și fenomenele psihice și favorizând socializarea. În acest context, funcțiile educației fizice și sportului sunt de natură biologică, motrică, psihologică și socială, ceea ce corespunde conceptului de dezvoltare echilibrată și integrată a personalității.

Legea Educației Naționale nr.1/2011 precizează că educația fizică și sportul constituie disciplină de învățământ. Legea educației fizice și sportului stabilește că „educația fizică și sportul sunt activități de interes național sprijinite de stat”. În consecință, în învățământul preuniversitar educația fizică și sportul figurează atât ca activități curriculare, cât și ca activități extracurriculare.

Educația fizică este o formă de educație care valorifică mișcarea pentru dezvoltare corporală, comunicare, formare de deprinderi motrice și atitudini favorabile privind practicarea exercițiilor fizice pe tot parcursul vieții.

Educația fizică și sportul utilizează exercițiul fizic ca mijloc de bază și dispun de sisteme de mijloace specifice și nespecifice de acționare, de metode și procedee metodice, de tehnologii și de forme de organizare diferențiate, în funcție de obiectivele generale.

Obiectivele generale ale educației fizice și sportului sunt următoarele:

- a) menținerea stării optime de sănătate;
- b) favorizarea proceselor de creștere și de dezvoltare fizică armonioasă;
- c) dezvoltarea capacității de mișcare prin formarea deprinderilor motrice și prin optimizarea calităților motrice;
- d) dezvoltarea echilibrată a laturilor personalității (cognitivă, afectivă și volitivă);
- e) formarea obișnuinței de practicare sistematică a exercițiilor fizice;
- f) formarea capacității de integrare și acționare în grup;
- g) însușirea cunoștințelor de bază proprii domeniului educației fizice și sportului.

II. Organizarea activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar

a) activitățile de educație fizică și sport se vor organiza și desfășura în conformitate cu prevederile programelor școlare elaborate de Ministerul Educației, Nationale; pentru formele de organizare a activităților de educație fizică și sport, care nu beneficiază de programe școlare elaborate de Ministerul Educației, Nationale, catedrele metodice de educație fizică și sport/profesorii de educație fizică și sport au obligația de a le elabora și a le supune avizării inspectorului școlar de educație fizică și sport;

b) pe parcursul semestrului al II-lea al fiecărui an școlar, catedrele/ comisiile metodice de educație fizică și sport/profesorii de educație fizică și sport, în urma exprimării opțiunilor elevilor și părinților acestora, vor stabili formele de activitate și conținuturile pentru care au optat elevii în cadrul curriculumului la decizia școlii; opțiunile exprimate de fiecare clasă se vor înregistra la secretariatul unității de învățământ și vor fi înaintate spre aprobare conducerii acesteia.

În vederea organizării extracurriculare a activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar trebuie respectate următoarele cerințe:

a) activitățile extracurriculare se vor organiza cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, de către:

- profesorul de educație fizică și sport – pentru învățământul primar, gimnazial și liceal
- profesorul de educație fizică și sport/antrenorul – pentru învățământul cu program sportiv suplimentar

b) activitățile de educație fizică și sport, organizate în regim extracurricular, trebuie să aibă un caracter diversificat și continuu și să cuprindă majoritatea copiilor/elevilor din unitățile de învățământ;

c) conducerile unităților de învățământ au obligația de a sprijini catedrele/ comisiile metodice de educație fizică și sport/profesorii de educație fizică și sport, în vederea înființării asociațiilor sportive școlare;

d) conducerile unităților de învățământ au obligația de a sprijini înființarea Cercurilor Olimpice;

e) catedrele/ comisiile metodice de educație fizică și sport/profesorii de educație fizică și sport, împreună cu factorii responsabili ai Asociației Sportive Școlare și, după caz, ai Cercului Olimpic, vor elabora, anual/semestrial, Calendarul activităților sportive extracurriculare pe care îl vor supune aprobării conducerii unității de învățământ. Calendarul activităților sportive extracurriculare va fi afișat, pentru elevi, la loc vizibil, de regulă la avizierul catedrei/ comisiei metodice de educație fizică și sport;

f) toate cadrele didactice care predau disciplina educație fizică au obligația de a sprijini acțiunile de selecție inițiate de unitățile de învățământ cu program sportiv integrat și unitățile de învățământ cu program sportiv suplimentar și de a recomanda/semnala acestora, elevii cu disponibilități de practicare a sportului de performanță;

g) catedrele/ comisiile metodice de educație fizică și sport/profesorii de educație fizică și sport vor afișa periodic, la loc vizibil, de regulă la avizierul catedrei/ comisiei metodice de educație fizică și sport, rezultatele obținute de elevii unității de învățământ în cadrul concursurilor/ competițiilor la care au participat.

III. Participarea elevilor la activitățile de educație fizică și sport în funcție de starea lor de sănătate

Funcția principală a educației fizice și sportului este de a optimiza sănătatea elevilor, folosind mijloace, metode și tehnologii diferențiate, astfel încât de efectele acestor activități să beneficieze toți elevii, indiferent de nivelul aptitudinilor sau al capacităților de mișcare.

Participarea elevilor la activitățile de educație fizică și sport este condiționată de prezentarea avizului medical „apt pentru efort fizic” sau „clinic sanatos”. O situație particulară este aceea în care unii elevi sunt în incapacitate de a depune eforturi fizice, fiind scutiți medical.

Metodologia privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi și Baremul medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport, aprobate prin ordin al ministrului sănătății publice și al ministrului educației și cercetării, sunt obligatorii pentru toate unitățile de învățământ.

Scutirile medicale de la orele/lecțiile de educație fizică și sport se eliberează de către medicul unității de învățământ, iar în lipsa acestuia de către medicul de familie al elevului și se consemnează pe Adeverința medicală, al cărei formular tipizat este aprobat prin ordin al ministrului sănătății.

Scutirile medicale de la orele/lecțiile de educație fizică și sport pot fi:

- a) anuale (totale sau parțiale);
- b) semestriale (totale sau parțiale);
- c) temporare (totale sau parțiale), pe durate mai mici decât un semestru.

Scutirile anuale și semestriale se acordă:

- a) elevilor inapți total pentru orele/lecțiile de educație fizică și sport, care nu primesc notă la această disciplină; la recomandarea medicului, consemnată pe verso-ul adeverinței medicale, elevii în cauză pot efectua în cadrul orelor/lecțiilor de educație fizică și sport unele elemente ușoare de dezvoltare fizică;
- b) elevilor inapți total pentru orele/lecțiile de educație fizică și sport, fără notă la această disciplină, dar cu recomandarea, consemnată pe adeverința medicală, de a efectua exerciții de recuperare medicală în cabinete medicale sau în unități sanitare de specialitate; acești elevi vor prezenta profesorului de educație fizică, la sfârșitul fiecărei luni, o dovadă privind efectuarea programului de recuperare eliberată de unitatea sanitară în care a efectuat recuperarea; pentru elevii care învață în localități fără posibilități de recuperare medicală, medicii specialiști care îi dispensarizează vor consemna în adeverința medicală de scutire programul de exerciții pe care elevul îl va efectua în orele/lecțiile de educație fizică și sport sub supravegherea profesorului de educație fizică și sport;
- c) elevilor inapți parțial numai pentru unele dintre activitățile incluse în orele/lecțiile de educație fizică și sport, cu notă la această disciplină de învățământ; tipurile de exerciții fizice contraindicate medical vor fi consemnate pe verso-ul adeverinței medicale.

Scutirile temporare se acordă:

- a) elevilor inapți total pentru orele/lecțiile de educație fizică și sport, fără a fi notați în perioada pentru care s-a eliberat scutirea;
- b) elevilor inapți parțial pentru unele dintre activitățile incluse în orele/lecțiile de educație fizică și sport, fiind notat, în perioada pentru care s-a eliberat scutirea, la celelalte activități.

Scutirile medicale de la orele/lecțiile de educație fizică și sport nu pot fi eliberate retroactiv, ele fiind valabile din ziua acordării lor, cu excepția situației în care elevul, din cauză de boală, a absentat la toate disciplinele de învățământ.

În vederea participării elevilor la activitățile de educație fizică și sport, în funcție de starea lor de sănătate, trebuie respectate următoarele cerințe:

- a) elevii/copiii (părinții acestora) au obligația de a prezenta cadrului didactic care predă disciplina educație fizică și sport, la începutul fiecărui an școlar, avizul medical cu specificația “**apt pentru efort fizic/clinic sanatos în anul școlar ....**”; acest aviz poate fi eliberat de către medicul de familie, de medicul de circumscripție, de unitatea sanitară, purtând obligatoriu semnătura, parafa medicului și ștampila unității/cabinetului;
- b) copiii/elevii care nu prezintă avizul medicului ca fiind apți pentru efort fizic, vor fi primiți la lecții, vor fi obligați să ocupe un loc pe bancă/scaun/saltea și nu vor depune niciun efort; ei sunt sub supravegherea cadrului didactic și nu vor fi

consemnați ca absenți; această procedură va fi continuată până la prezentarea avizului, iar dacă situația se prelungește de-a lungul întregului semestru, elevul va rămâne cu situația școlară neîncheiată; cadrele didactice care predau educația fizică au obligația de a informa învățătorii și diriginții asupra unor asemenea cazuri;

- c) pentru elevii scutiți medical semestrial/anual, profesorul de educație fizică și sport consemnează în catalog, la rubrica respectivă, „scutit medical în semestrul ...” sau „scutit medical în anul școlar ...”, specificându-se documentul medical, numărul și data eliberării acestuia;
- d) adeverințele medicale pentru scutirea de la orele/lecțiile de educație fizică și sport se păstrează, pe tot parcursul anului școlar, de către personalul didactic de predare a disciplinei;
- e) elevii inapți total, scutiți medical de la orele/lecțiile de educație fizică și sport, au obligația de a fi prezenți la acestea în ținuta vestimentară pe care o doresc, având încălțăminte adecvată lecțiilor desfășurate în sală; absențele lor de la aceste ore se consemnează în catalog și generează efectele prevăzute de legislația în vigoare;
- f) în timpul orei/lecției de educație fizică și sport, cadrul didactic poate atribui elevilor scutiți medical sarcini organizatorice, pentru o firească integrare în colectiv: arbitraj, cronometrare, măsurare, supraveghere, înregistrarea unor elemente tehnice, ținerea scorului, distribuirea și recuperarea de material didactic, montarea și demontarea instalațiilor sportive ușoare etc.;
- g) în cazul în care un elev scutit temporar, total sau parțial, a primit minimum două note/calificative pe semestru în perioada cât a fost apt, se va încheia media semestrială.
- h) dacă un elev este scutit medical, fiind inapt total pe un semestru, media anuală este media/calificativul obținut în semestrul în care a fost apt;
- i) în clasele/școlile generale și liceele cu program sportiv integrat, elevii cu scutiri medicale, declarați inapți total pe întregul an școlar, vor fi declarați inapți pentru acest profil și îndrumați spre alte profile/forme de școlarizare, cu excepția elevilor din clasele terminale (IV-VIII-XII);
- j) la fiecare lecție/activitate de educație fizică, cadrul didactic se va informa, în veriga de organizare a colectivului, asupra stării momentane de sănătate a elevilor, luând măsurile care se impun, în cazul unui/unor elevi care reclamă un disconfort fizic (elevii vor fi reținuți de la efort, trimiși la cabinetul medical etc.);
- k) în procesul verbal de protecția muncii care va fi prelucrat și semnat de elevi, va exista cerința ca elevii care simt deteriorări ale stării de sănătate (amețeli, senzații de vomă, dureri acute, sufocări etc.), pe parcursul lecției, să anunțe imediat profesorul.

IV. Măsuri pentru prevenirea și evitarea accidentelor în timpul activităților de educație fizică și sport

Prevenirea și evitarea accidentelor în timpul activităților de educație fizică și sport implică măsuri diferențiate, în funcție de etapa de desfășurare: înaintea începerii activității (cu caracter preventiv), pe parcursul desfășurării și în încheiere. Măsurile preventive intră în atribuția conducerii unității de învățământ, a cadrelor didactice care conduc activitățile de educație fizică și sport, a elevilor și a părinților acestora.

Conducerea unității de învățământ și personalul administrativ au următoarele atribuții:

- a) asigurarea spațiilor necesare pentru organizarea activităților de educație fizică și sport, atât în aer liber cât și în interior;
- b) amenajarea corespunzătoare a spațiilor de lucru, prin asigurarea unor suprafețe ale terenurilor care să nu favorizeze alunecarea, derapajele sau împiedicarea acțiunilor motrice;

- c) dotarea spațiilor de lucru cu instalații funcționale și asigurate corespunzător;
- d) amenajarea și asigurarea spațiilor pentru sărituri și aterizări;
- e) asigurarea spațiilor necesare echipării elevilor (vestiare), separat fete și băieți și a instalațiilor sanitare necesare, cu funcționalitate permanentă;
- f) asigurarea corpurilor de iluminat, bine protejate;
- g) asigurarea instalațiilor de aerisire a spațiilor de desfășurare a activităților;
- h) igienizarea sistematică (de două ori pe zi, sau de câte ori este necesară), a spațiilor destinate activităților de educație fizică și sport;
- i) protejarea ferestrelor cu grilaje de protecție bine fixate;
- j) protejarea tablourilor electrice și a altor instalații din interior;
- k) protejarea corespunzătoare a întrerupătoarelor și prizelor;
- l) dotarea catedrei de educație fizică cu un dulap sanitar care să conțină materiale și produse medicale, necesare acordării primului ajutor.

Atribuțiile personalului didactic sunt următoarele:

- a) la începutul fiecărui semestru, prima lecție de educație fizică va fi lecție teoretică, în care se vor prezenta NORMELE DE SĂNĂTATE ȘI SECURITATE A MUNCII, elevii semnând un proces verbal în acest sens, în care se consemnează că au luat la cunoștință de prevederile privind protecția activităților de educație fizică și sport;
  - b) înaintea începerii activității:
    - verificarea permanentă a respectării normelor de sănătate și securitate a muncii în activitățile cu elevii;
    - verificarea funcționalității instalațiilor și aparatelor ce urmează a fi folosite, eliminându-se orice cauză de producere a unor accidente;
    - verificarea echipamentului sportiv corespunzător al elevilor, potrivit condițiilor materiale și climatice în care se organizează activitatea;
    - asigurarea condițiilor pentru aplicarea operativă a mijloacelor de prim ajutor, în cazul producerii unor accidente;
    - dispunerea adecvată, în spațiul de lucru, a materialelor didactice necesare lecției, astfel încât acestea să nu poată fi utilizate, necontrolat, de elevi;
  - c) pe parcursul desfășurării lecției:
    - verificarea stării de sănătate a elevilor, trecându-i în repaus pe cei cu simptome nefavorabile desfășurării activității;
    - asigurarea permanentă a disciplinei, prevenind ieșirile necontrolate, acordarea, după caz, a asistenței, sprijinului sau ajutorului, potrivit conținuturilor și nivelului de instruire;
    - evitarea programării unor eforturi solicitante în condiții climatice nefavorabile;
    - supravegherea atentă a situațiilor în care se supraaglomerează spațiul de desfășurare a activității cu obiecte, materiale și instalații sportive;
    - asigurarea desfășurării activității didactice numai în spații care pot fi permanent supravegheate;
  - d) la încheierea lecției:
    - supravegherea părăsirii spațiului de desfășurare a activității de către elevi.
- Elevii care participă la activitățile de educație fizică și sport au următoarele obligații:
- a) să prezinte la începutul fiecărui an școlar avizul medical cu specificația „apt pentru efort fizic în anul școlar ....”;
  - b) să respecte prevederile referitoare la statutul de „scutit medical”, atunci când este cazul;
  - c) să respecte integral normele de sănătate și securitate a muncii pentru care au semnat procesul verbal;
  - d) să fie prezenți, la timp și să nu părăsească locul unde se desfășoară lecțiile fără acordul cadrului didactic;

- e) să efectueze numai exercițiile indicate de cadrul didactic;
- f) să solicite, după caz, explicații suplimentare, sprijin sau ajutor pentru execuțiile cu grad ridicat de dificultate;
- g) să semnaleze cadrului didactic problemele apărute în funcționarea aparatelor și instalațiilor sportive;
- h) să respecte regulile stabilite pentru participarea în concursuri și întreceri;
- i) să întrerupă exercițiile și să anunțe cadrul didactic, asupra unor tulburări privind starea de sănătate;
- j) să utilizeze echipamentul sportiv adecvat în lecții;
- k) să nu intre în spațiul de desfășurare a lecției fără a avea acordul cadrului didactic.

În activitatea sportivă de performanță, la începutul fiecărui semestru, prima lecție de antrenament/pregătire sportivă practică va fi lecție teoretică, în care se vor prezenta NORMELE DE SĂNĂTATE ȘI SECURITATE A MUNCII, elevii semnând un proces verbal în acest sens, în care se consemnează că au luat la cunoștință de prevederile privind protecția activităților de educație fizică și sport.

Măsurile privind prevenirea și evitarea accidentării elevilor cuprinși în activitatea sportivă de performanță sunt următoarele:

- a) asigurarea măsurilor de prim ajutor și/ sau a asistenței medicale, în timpul antrenamentelor și competițiilor sportive;
- b) cunoașterea de către elevii sportivi a măsurilor de autoprotecție;
- c) verificarea funcționalității și utilizarea, în antrenamente, a instalațiilor și aparatelor ce urmează a fi folosite, eliminându-se orice cauză de producere a unor accidente;
- d) informarea asupra stării de sănătate a elevilor sportivi, înaintea începerii lecției de antrenament;
- e) acordarea, după caz, a asistenței, sprijinului sau ajutorului, potrivit conținuturilor și nivelului de instruire;
- f) asigurarea echipamentului de protecție specific disciplinelor sportive.

V. Amenajarea, dotarea și întreținerea bazelor sportive școlare

Fiecare unitate de învățământ, are obligația să amenajeze, cu sprijinul organelor administrației locale, a unor sponsori și din propriile fonduri, să dezvolte și să asigure funcționalitatea necesară bazei sportive proprii, atât pentru activitatea organizată în aer liber cât și pentru cea din interior, asigurând astfel condițiile optime pentru realizarea obiectivelor înscrise în programele școlare și activitățile sportive extracurriculare.

Structura bazei sportive, amenajate în aer liber, se adaptează disponibilităților spațiului existent, inclusiv cel din curțile interioare. În funcție de aceste condiții, se vor amenaja:

- pistă pentru alergări cu 2-3 culoare pe distanțe de 25-30m, 50-60m;
- groapă cu nisip pentru sărituri;
- spații marcate pentru săritura în lungime de pe loc;
- spații pentru aruncarea mingii de oină, cu marcaje transversale la 15 – 20 – 25 – 30 – 40m și, după caz, un spațiu pentru aruncarea greutății, plasat separat, în extremitatea bazei sportive, ferit de circulația elevilor;
- pistă pentru un traseu specific alergării de rezistență, cu marcaje vizibile pe: obiecte, pomi, pereți, etc.
- două terenuri separate pentru jocurile sportive cu marcaje suprapuse: handbal – fotbal; baschet – volei; sau separate, potrivit spațiilor avute la dispoziție. Acestea vor fi delimitate/ îngrădite, evitând circulația elevilor care nu participă la lecții.

În interior, în lipsa spațiilor cu destinații specifice (săli de sport), conducerea unității de învățământ va asigura un alt spațiu, minim o sală de clasă, care se va amenaja, dota și utiliza în exclusivitate pentru lecțiile de educație fizică.

În cazul dotării bazelor sportive școlare trebuie avute în vedere următoarele:

- a) în aer liber, pe lângă instalațiile sportive specifice fiecărui tip de activitate (jocuri sportive – atletism), se recomandă și instalarea unor bare de tracțiune, dotarea cu blocstarturi, cronometre, rulete;
- b) în interior (săli), dotarea se realizează cu aparate, instalații obiecte și alte mijloace de învățământ care să permită exersarea frontală, cum ar fi: bastoane de gimnastică, corzi de sărituri, jaloane, cercuri etc.

Principalele instalații și aparate sunt prevăzute în normativele de dotare minimală, înscrise în noile programe de educație fizică pentru învățământul gimnazial.

În situația când se organizează două lecții concomitent, conduse de doi profesori, în activitatea de dotare trebuie să se aibă în vedere posibilitatea de utilizare simultană a unor aparate și obiecte.

Pentru predarea jocurilor sportive este necesar ca fiecare cadru didactic să dispună de un număr mare de mingi (una la doi elevi), în scopul obținerii unei densități motrice optime a lecției.

În cazul întreținerii bazelor sportive școlare trebuie avute în vedere următoarele:

- a) baza sportivă pe care se desfășoară activitatea trebuie verificată zilnic de fiecare cadru didactic; acesta trebuie să solicite, după caz, personalului de îngrijire și de întreținere, asigurarea curățeniei, completarea nisipului din groapa de sărituri, remedierea unor eventuale defecțiuni apărute la nivelul instalațiilor și aparatelor din dotare;
- b) fiecare cadru didactic are datoria de a folosi și întreține, în bună stare, materialele utilizate în comun cu colegii de specialitate;
- c) fiecare cadru didactic trebuie să acorde o atenție sporită modului de utilizare a materialelor sportive de către elevi, în scopul propus și în condiții de asigurare a integrității corporale, evitând producerea de accidente.

VI. Cerințe deontologice privind activitatea personalului didactic de predare

Personalul didactic de predare trebuie să cunoască drepturile și obligațiile legale în vigoare ce îi revin în unitatea de învățământ în care funcționează.

În relațiile cu clasa/grupa de elevi, din punct de vedere comportamental, personalul didactic de predare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) ținută morală demnă, concordantă cu valorile educaționale transmise elevilor;
- b) comportament responsabil concretizat prin respect și considerație față de elevi;
- c) echipament sportiv adecvat și decent, impecabil sub aspect igienic, modern și aspectuos;
- d) aspect fizic îngrijit;
- e) stare psihică caracterizată de bună dispoziție și optimism, stimulativă pentru activitatea elevilor;
- f) disponibilitate totală pentru susținerea fiecărui elev, corespunzător caracteristicilor sale, în dobândirea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor predate.

Respectarea prevederilor legislative în vigoare care interzic personalului didactic de predare următoarele:

- a) afectarea imaginii publice, viața intimă, privată și familială a elevului;
- b) aplicarea de pedepse corporale, precum și agresarea verbală sau fizică a elevilor;
- c) condiționarea prestației didactice la clasă sau evaluarea elevilor, de obținerea oricărui tip de avantaje de la elevi sau de la părinții acestora;
- d) orice altă acțiune care ar putea leza statutul de cadru didactic.

Cerințe didactice specifice:

- a) prezentarea la fiecare clasă a sistemului de evaluare, inclusiv cu exemplificări practice, a eșalonării susținerii probelor de evaluare și a scalelor de notare, a posibilelor opțiuni în alegerea instrumentelor de evaluare. Se vor prezenta și categoriile de conținuturi care vor face obiectul notării curente;

- b) conștientizarea elevilor asupra necesității obținerii și prezentării avizului medical și consecințele lipsei acestuia;
- c) prelucrarea cu elevii fiecărei clase, a prevederilor regulamentare privind frecvența la lecții, precizând numărul de absențe nemotivate care conduc la scăderea notei la purtare, la emiterea preavizului de exmatriculare sau a exmatriculării;
- d) înregistrarea la fiecare lecție, a absențelor în caietul personal și în catalog;
- e) realizarea evaluării în fața întregului colectiv al clasei, făcând publică nota/calificativul acordat;
- f) acționarea în consecință, în situațiile de deteriorare a instalațiilor, aparatelor, materialelor didactice specifice, a mobilierului și a instalațiilor electrice/ sanitare, ca urmare a unui comportament necorespunzător al elevilor.

În relațiile cu învățătorii/diriginții claselor, din punct de vedere comportamental, personalul didactic de predare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) exercitarea activă a calității de membru al consiliului clasei, exprimându-și opinia motivată asupra situației școlare sau disciplinare a elevilor;
- b) informarea promptă a învățătorilor/ diriginților asupra comportamentelor atipice ale unor elevi;
- c) participarea, după caz, la ședințele cu părinții;
- d) informarea și/ sau solicitarea sprijinului învățătorului/ dirigintelui, în organizarea unor activități sportiv-turistice.

În relația cu responsabilul catedrei/comisiei metodice, din punct de vedere comportamental, personalul didactic de predare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) prezentarea șefului de catedră, la termenele stabilite, a documentelor de planificare și de proiectare didactică, pentru clasele la care este normat;
- b) propunerea acțiunilor/ activităților specifice care urmează a fi cuprinse în programul de activitate al catedrei;
- c) îndeplinirea, cu responsabilitate, a sarcinilor specifice care îi revin din planul de activitate al catedrei;
- d) prezentarea rapoartelor scrise asupra rezultatelor obținute în plan didactic, educativ și competițional, cu clasele la care este normat;
- e) informarea curentă a șefului catedrei asupra oricărui eveniment (pozitiv sau negativ) intervenit în activitatea sa;
- f) informarea conducerii unității de învățământ, în timp optim, asupra oricărei indisponibilități de a fi prezent la lecții;
- g) respectarea dreptului de îndrumare și control a șefului de catedră.

În relația cu colegii de catedră, din punct de vedere comportamental, personalul didactic de predare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) disponibilitate de colaborare;
- b) respect reciproc;
- c) solidaritate;
- d) onestitate și corectitudine.

În relația cu conducerea unității de învățământ, din punct de vedere comportamental, personalul didactic de predare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) participarea sistematică și activă la ședințele consiliului profesoral;
- b) aplicarea hotărârilor consiliului profesoral/ de administrație;
- c) îndeplinirea cu responsabilitate a atribuțiilor în comisiile, constituite în unitatea de învățământ;
- d) respectarea dreptului de îndrumare și control al directorului unității de învățământ.

În relațiile cu organisme de specialitate constituite la nivel teritorial (sector, localitate, județ), din punct de vedere comportamental, personalul didactic de predare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) respectarea dreptului de îndrumare și control al inspectorului școlar de specialitate și al profesorilor metodiști numiți de acesta;
- b) participarea activă și sistematică la acțiunile cercurilor pedagogice teritoriale, angajându-se în susținerea de lecții demonstrative, referate și comunicări științifice, prezentări de documente de planificare, de proiectare didactică sau de evaluare;
- c) participarea activă la ședințele comisiei pe disciplină sportivă care organizează fazele locale ale competițiilor sportive școlare;
- d) exprimarea disponibilității de a participa la activitățile de evaluare externă organizate de inspectoratele școlare, în calitate de evaluator la disciplina educație fizică și sport (bacalaureat) sau de supraveghere la alte discipline, cât și în calitate de secretari/ vicepreședinți ai comisiilor de examinare;
- e) studierea ofertelor de perfecționare profesională ale C.C.D. și participarea la forme de perfecționare.

VII. Activitatea catedrei/comisiei metodice

Catedrele/comisiile metodice se constituie din minimum patru membri, care predau aceeași disciplină de studiu. În situațiile în care disciplina educație fizică și sport este predată de mai puțin de 4 cadre didactice, catedra/ comisia metodică se constituie din cadrele didactice care predau discipline înrudite sau predau discipline din alte arii curriculare.

În învățământul preșcolar și primar catedrele/comisiile metodice, în funcție de numărul de cadre didactice se pot constitui pe grupe/ani de studiu, de același nivel, pe grupe/clase de niveluri apropiate sau pe întreg ciclul de învățământ.

În unitățile de învățământ sportiv, cu program integrat și cel cu program suplimentar, ca unități independente, catedrele/ comisiile metodice se vor constitui astfel:

- a) din minimum trei profesori/ antrenori care predau aceeași disciplină sportivă;
- b) din minimum trei profesori/ antrenori care predau discipline înrudite (exemplu: catedra de jocuri sportive/ de sporturi individuale etc.);
- c) când nu sunt întrunite condițiile privind minimum de membri care pot constitui o catedră/ comisie metodică, aceasta se constituie din toate cadrele didactice/ antrenorii, indiferent de disciplina sportivă predată.

În unitățile de învățământ în care funcționează clase cu program sportiv integrat și/ sau secții de C.S.S., cadrele didactice/ antrenorii care predau la aceste clase/ secții, se constituie în catedre/ comisii metodice astfel:

- a) dacă sunt minimum trei profesori /antrenori, se va constitui o catedră (care predau aceeași disciplină sportivă sau alte discipline);
- b) dacă sunt mai puțin de trei profesori /antrenori, aceștia vor fi integrați în catedra/ comisia metodică de educație fizică a unității de învățământ în care își desfășoară activitatea.

Catedrele/comisiile metodice sunt conduse de un șef de catedră/comisie metodică, numit de directorul unității de învățământ, pe baza propunerilor primite din partea catedrei/comisiei metodice, care are atribuții specifice.

Atribuțiile catedrei/comisiei metodice sunt următoarele:

- a) elaborează propunerile pentru oferta educațională a unității de învățământ, cuprinzând:
  - obiectivele și strategia predării disciplinei, în condițiile concrete existente în unitatea de învățământ (se vor face referiri concrete privind disciplinele sportive care vor fi predate cu caracter obligatoriu, prevazute de programe, opțional sau/și alternative);
  - formele și conținuturile activității didactice propuse pentru curriculumul la decizia școlii;
  - după caz, formele și conținuturile activității didactice propuse pentru curriculum diferențiat;
  - numărul și conținuturile orelor de ansamblu sportiv;

- disciplinele sportive și numărul de ore necesare pentru pregătirea formațiilor sportive reprezentative, obiectivele de performanță ale acestora;
- structura și eșalonarea activităților sportiv- turistice pe parcursul anului școlar;
- b) elaborează programele de activități semestriale, cu termene și responsabilități, nominalizând componentele prevăzute în oferta educațională, la care se adaugă:
- creșterea eficienței activității didactice (lecții deschise, dezbateri tematice);
- perfecționarea continuă și periodică a cadrelor didactice (documentare și prezentare de referate metodice, interasistențe și schimburi de experiență, organizare și participare la sesiuni de comunicări, referate științifice, susținerea examenelor de definitivare și grade didactice, participarea la cursuri de perfecționare);
- optimizarea planificării și proiectării didactice prin prezentarea și dezbaterile documentelor de planificare și proiectare specifice, respectiv: eșalonarea anuală a unităților de învățare, planul calendaristic semestrial, proiectarea unității de învățare și proiectul didactic;
- prezentarea și dezbaterile sistemelor de evaluare pe clase, respectiv instrumentele de evaluare, caracterul obligatoriu sau alternativ al acestora, eșalonarea pe semestre și criteriile de stabilire a scalelor de evaluare;
- soluțiile de evaluare pentru elevii aflați în situații speciale (morfologice, motrice, de sănătate);
- acțiunile sportive cu caracter de masă înscrise în calendarul competițional anual;
- acțiunile sportive oficiale cuprinse în calendarul olimpiadelor naționale ale sportului școlar la care au fost înscrise formațiile sportive reprezentative ale unității de învățământ;
- activitățile turistice și serbările sportive;
- informarea curentă și periodică a elevilor și a celorlalte cadre didactice prin avizierul catedrei;
- programarea după caz a activităților de pregătire specială a elevilor pentru probele de aptitudini solicitate de admiterea în cicluri de învățământ superioare sau de finalizare a studiilor (bacalaureat).

Atribuțiile șefului de catedră/comisie metodică sunt următoarele:

- a) stabilește atribuțiile fiecărui membru al catedrei/comisiei metodice;
- b) evaluează activitatea și propune consiliului de administrație calificativul anual pentru fiecare membru al catedrei/comisiei metodice;
- c) efectuează asistențe la lecțiile, cu precădere la cadrele didactice stagiare și la cele nou venite în unitatea de învățământ;
- d) stabilește și monitorizează implementarea standardelor de calitate specifice disciplinei;
- e) elaborează informări asupra activității catedrei/comisiei metodice, semestrial și la cererea directorului, pe care le prezintă în consiliul profesoral;
- f) stabilește graficul desfășurării lunare a ședințelor catedrei/comisiei metodice și elaborează tematica acestora;
- g) cultivă și întreține un climat de activitate favorabil performanței didactice și metodice;
- h) mediază eventualele situații conflictuale;
- i) solicită sprijinul directorului unității de învățământ pentru respectarea de către echipa de întocmire a orarului, a cerințelor motivate ale catedrei/comisiei metodice, respectiv de utilizare judicioasă a spațiilor de lucru, a materialelor didactice și a condițiilor de activitate ale elevilor;
- j) colaborează cu personalul tehnic și de îngrijire repartizat pentru întreținerea bazei sportive;
- k) întocmește referatele de necesitate și le înaintează conducerii unității de învățământ.

VIII. Activitatea asociației sportive școlare

Asociația sportivă reprezintă principala formă extrașcolară de organizare a activităților competiționale și necompetiționale ale elevilor de la nivelul unităților de învățământ. Ea își dobândește legitimitatea prin certificatul de identitate sportivă (CIS) și afilierea la Federația Sportului Școlar și Universitar, organizându-și activitatea în conformitate cu regulamentele și cerințele acesteia.

Afilierea asociației sportive școlare constituie o condiție obligatorie pentru înscrierea și participarea unității de învățământ pe care o reprezintă în cadrul competițiilor cuprinse în Olimpiada Națională a Sportului Școlar și la acțiunile sportive cu caracter național și internațional cuprinse în calendarul F.S.S.U.

Activitatea asociației sportive se organizează pe secții sportive sau forme de activitate cu caracter recreativ, la care pot participa inclusiv cadrele didactice angajate în unitatea de învățământ respectivă, cu respectarea propriilor reglementări, aprobate în Adunarea generală, organizată anual.

Catedra de educație fizică și sport se implică în sprijinirea organizării secțiilor/activităților care se vor organiza în fiecare an școlar, punând la dispoziția acestora întreaga bază sportivă și materială existentă, precum și în conducerea unor programe sportiv-turistice solicitate de elevi și pentru care se impune un sprijin de instruire specializat (gimnastica acrobatică, culturism, etc.).

În cadrul asociației sportive, fiecare clasă își pregătește formațiile care participă la competițiile interne.

În organizarea și realizarea activităților stabilite, pentru un an școlar, pot fi implicați elevii cu inițiativă și pasiune în acest sens, cadre didactice, părinți, sponsori pentru implicarea în asemenea activități și pentru care își dă avizul directorul școlii.

În aprecierea anuală a activității profesorilor de educație fizică și sport se va avea în vedere și contribuția acestora în organizarea timpului liber al elevilor prin variate acțiuni cu specific sportiv, agreeate de grupuri de elevi cu preocupări comune în acest sens.

IX. Evaluarea cu scop de orientare și optimizare a învățării

Evaluarea constituie un proces fundamental prin care se realizează orientarea și optimizarea învățării, inclusiv la disciplinele din aria curriculară *educație fizică și sport*. Precizia și eficiența evaluării sunt strâns legate de formularea competențelor și de desfășurarea demersurilor de instruire. În aceste condiții, probele de evaluare trebuie selectate și elaborate în strânsă legătură cu acestea și, mai ales, în funcție de gradul de complexitate al competenței, precum și în funcție de rezultatele așteptate ale instruirii (cunoștințe, deprinderi sau capacități intelectuale, priceperi și deprinderi motrice, comportament).

Ca urmare, la disciplinele din aria curriculară *educație fizică și sport*, trebuie avute în vedere următoarele obiective specifice:

1. depășirea evaluării de tip tradițional;
2. elaborarea itemilor și a probelor de evaluare, prin respectarea exactității și validității, acestea oferind diagnoză, prognoză, feedback, motivând, inspirând, asigurând evoluția educabililor;
3. adaptarea evaluării la specificul clasei – nivel de pregătire motrică, nivel de cunoaștere, particularități psiho-pedagogice ale elevilor;
4. centrarea evaluării pe competențele generale fiecărui nivel de învățământ și respectiv, competențele specifice fiecărei clase/grupe;
5. discutarea cu elevii a structurii probelor de evaluare scrisă, a referatelor, a portofoliilor, etc. precum a conținutului acestora în momentul susținerii (PST – pregătire sportivă teoretică);
6. obligativitatea susținerii evaluării predictive la toate clasele la care se predau disciplinele din aria curriculară *educație fizică și sport* și transformarea acestui test inițial într-un instrument privind eficientizarea strategiilor didactice, pentru a remedia deficiențele, a asigura progresul școlar și a stimula performanța în rândul elevilor;

7. analiza rezultatelor testelor predictive la disciplinele din aria curriculară **educație fizică și sport** și o analiză comparativă între rezultatele la aceste teste la clasele/grupele de același nivel;
8. nivelul pregătirii elevilor să se realizeze pe baza observației directe, a probelor de control aplicate și a evaluării de tip longitudinal (pentru urmărirea progresului individual al elevilor);
9. obligativitatea autoevaluării cadrului didactic (capacitatea de a raporta propriul comportament didactic la exigențele unui stil didactic elevat, adaptat specificului clasei de elevi).
10. eficientizarea procesului de evaluare prin creșterea gradului de obiectivitate în apreciere, pentru evitarea supranotării.

X. Portofoliul profesorului de educație fizică și sport

- Decizia de numire (titularizare, suplinire) (în copie);
- Fișa postului;
- Curriculum Vitae;
- Încadrare (clase, orar - inclusiv programul suplimentar);
- Documente curriculare (programe școlare în uz, metodologii, regulamente, ghiduri metodologice de aplicare a programelor școlare; precizări metodologice cu privire la predarea specialității; programe examene naționale; programe școlare pentru discipline opționale noi; lista manualelor folosite la clasă);
- Planificarea calendaristică; proiectarea unităților de învățare;
- Planificare semestrială și anuală;
- Proiectarea pregătirii suplimentare a elevilor capabili de performanță (echipelor reprezentative);
- Proiectarea pregătirii elevilor ce prezintă dificultăți în învățare/pregătire;
- Instrumente de lucru și de evaluare (evaluări sumative, predictive și altele); rezultate la examene naționale; rezultatele evaluării predictive; rezultatele evaluărilor periodice;
- Cursuri opționale – suport de curs, materiale auxiliare;
- Lista mijloacelor didactice în dotare;
- Evidența elevilor participanți la ONSS și CNS;
- Documente privind calitatea de mentor, formator local/ județean/ național; coordonator cerc pedagogic/ metodist/ membru în consiliu consultativ al I.S.J./I.S.M.B.; îndrumător reviste școlare/membru în colectivul de redacție al revistelor de specialitate; evaluator manuale; membru în comisii științifice;
- Calificativul acordat de către C.A. al unității de învățământ (copie).

* Extras din OMECTS 3462/2012, ” Metodologia organizarii si desfasurarii activitatilor de educatie fizica si sport in invatamantul preuniversitar”

INSPECTOR SCOLAR GENERAL,

CONSTANTIN TRAISTARU

Inspectori pentru educatie fizica,

Laurențiu OPREA/Roxana SULEA